

Co by předškolák měl skutečně umět k zápisu?

"Důležité je, aby znal své jméno, příjmení, popřípadě datum narození a adresu, kde bydlí. Měl by umět vyslovovat správně všechny hlásky, vytleskávat slabiky, určit barvy, poznat číslice do pěti, poznat geometrické tvary, zazpívat písničku či přednést nějakou říkanku.

Co se týká dovedností, mělo by dítě umět namalovat postavu, stříhat a držet správně tužku (a to již od útlého věku, ne až v první třídě). Velkým problémem je rozeznávání první a poslední hlásky ve slově, to dnes většina dětí neumí.

Vedle nepozornosti pak oproti dřívějším létům děti trápí také špatná slovní zásoba, vysoký výskyt logopedických poruch a kupodivu i manuální nezručnost. Je ovšem nad slunce jasné, že televize a počítač vaše dítě stříhat či modelovat nenaučí," upozorňuje Tautová.

Rozumové schopnosti předškoláka

- orientace v čase (včera-dnes-zítřa, ráno-poledne-večer, řadit události chronologicky podle děje, vánoce v prosinci apod.), nemusí znát hodiny, měsíce a dny, ale roční období ano
- třídění věcí podle velikosti, délky, množství, druhu (větší-menší, stůl-židle-postel x jablko)
- materiál, z čeho jsou věci vyrobeny (auto, dům, kniha, chléb, šaty)
- pravolevá orientace
- logické úvahy o pojmech (co mají podobného stůl a židle, košile a svetr aj.)
- znát barvy, i doplňkové (oranž, hněd, růžová, fialová)
- početní představy - vědomosti (kolik nohou má pes, kolik dnů v týdnu)
- počítat do 10 a zpět
- znát číslice do 10 (není zcela nutné).

Zralost dětí - chování

Soustředěnost: schopnost soustředit se, zaměřit pozornost. I chytré dítě může být nesoustředěné a mít pak ve škole potíže. Vydrží dítě u sledování pohádky nebo při čtení knihy bez odbíhání, lezení po židli? Dokončí úkol?

Citová zralost: emoční stabilita - např. že dítě nebude reagovat na nezdar či nespravedlnost impulsivním výbuchem nebo pláčem. Nestýská se mu, nemyslí na domov ve škole, těší se do školy. Děti zvyklé na MŠ to většinou umí.

Sociální zralost: schopnost velkou část dne trávit ve skupině vrstevníků mimo domov, přijmout místo rodičů jako autoritu učitele, osvojení hygienických návyků. Např. vykat dospělým, pozdravit, poprosit, poděkovat, obléknout se, postarat o věci, obout boty a zavázat tkaničky na kličku, jít samo na WC, zvládnout školní jídelnu. I chytré děti mívají stres ze školy ne kvůli vyučování, ale kvůli strachu z těchto sociálních situací.

Pracovní zralost: dokázat vydržet u úkolu a dokončit ho, i když ho nebaví. Souvisí s motivací. Měl by si večer připravit věci, sbalit tašku, ráno jít do školy, sedět celé vyučování, psát úkoly, mít pořádek v tašce a věcech, nezapomínat věci. Rodiče mají ještě v první třídě kontrolovat tašku.

Nejastější chyby rodičů

Pokud k tomu dítě samo neinklinuje, není nutné ho učit číst a počítat, mělo by pouze rozeznávat hlásky a číslice, zbytek ho naučí škola. Spíše než číst a psát byste tedy své dítě měli na školu připravovat z hlediska pravidelného režimu, manuálních, sociálních, vědomostních a pohybových dovedností.

"Je důležité neučit dítě nic, čím si sami nejste jisti, spíše jej uče jistým návykům a pravidelnosti, jako je bezproblémové vstávání a usínání, uče ho denně pomáhat v domácnosti, přičemž může plnit i různé praktické úkoly, vždy střídajte fyzické aktivity s duševními, stříhejte, lepte, přikládejte, zkrátka staňte se pro svého potomka kreativcem na každý den," radí Věra Tautová.

Rodiče by neměli ani spoléhat na to, že mateřská škola připraví dítě na školu sama. Je zapotřebí, aby i rodiče byli aktivní a s dítětem dělali nejrůznější cvičení, alespoň na podporu jemné motoriky či rozšíření slovní zásoby. Pomoci mohou nejrůznější cvičební listy pro předškoláky, ale i weby jako www.prochytrelavicky.cz; www.predskolaci.cz; www.pohadkar.cz; www.baby-online.cz.